

Ballerup Orienteringsklub - de første år.

Ballerup Gymnastikforening

Ballerup Gymnastikforening (BG) startede i sommeren 1932 under beskedne former. I starten var gymnastikken det primære og atletikken fulgte med som noget naturligt. I de første år beskæftigede foreningen sig også med foredrag, dilettantspil etc. Under besættelsen, hvor mulighederne for at komme omkring var begrænsede, blev der også løbet terrænløb i Hareskoven. En kort overgang i 1948-1949 var foreningen sammensluttet med Ballerup Idrætsforening, men det holdt ikke længe. Nu blev der også dyrket håndbold og folkedans i BG, og den 26. november 1950 startede så en orienteringsafdeling, som en afdeling under Ballerup Gymnastikforening.

BGs orienteringsafdeling starter

Ved danmarksmesterskaberne i orienteringsløb i Rold Skov 1950 deltog en løber fra Ballerup – Hans Nielsen. På grund af de manglende klubforhold måtte Hans Nielsen starte for Københavns Skiklubs Orienteringsafdeling. Hans Nielsen opnåede ved DM en fornem fjerdeplads. Danmarksmester blev i øvrigt - såvel i 1950 som 1951 - en løber, der senere også skiftede klub til BG, nemlig Torkil Laursen, der da løb for Akademisk Skytteforening.

Hans Nielsen fortalte i Ballerup Gymnastikforenings medlemsblad ”Sporten”, december 1950 om sin deltagelse i DM og sluttede sin artikel med følgende:

”Men én ting er jo kedeligt, når vi har sådan en god forening som BG, at jeg skal starte for Københavns Skiklub, men det kan vel ordnes. Det er min hensigt at forsøge at få startet en orienteringsafdeling i BG, således at ikke alene jeg, men mange andre også kan være med i de store løb og kæmpe for BG. Det tror jeg nemt kan lade sig gøre, for da vi har gode træningsmuligheder i Hareskovene, skal der nok blive god tilslutning, og når vi første er kommet rigtig i gang, kan vi jo arrangere et eller to årlige løb med vores svenske idrætskammerater, som er meget fine orienterere og som sikkert kan lære os en del.

Nu må man ikke tro, at orientering kun er rekordjageri, for man kan komme ud for de dejligste oplevelser. Jeg ved det selv, da jeg har løbet i mange sjællandske skove, et par svenske og en jydsk. Orienteringen har to årlige sæsoner, forår og efterår, og skovene er jo skønne på disse årstider. Nu må man ikke tro, at orientering kun er for herrer, nej damer kan skam lige så godt være med, og jeg håber, at vore damer vil få interesse for denne dejlige sport. Ingen er for unge og ingen for gamle, alle kan være med, og det er jo det vi prøver på i vore sportsgrene indenfor BG.”

Der var ikke langt fra tanke til handling, i samme blad er et referat af BG's generalforsamling søndag den 26. november 1950, hvoraf det fremgår, at generalforsamlingen vedtog at starte en orienteringsafdeling under BG - den afdeling, der senere blev til Ballerup Orienteringsklub!

Klubben i krise

Klubben voksede i sine første leveår til en 25-30 medlemmer, og ved klubbens første klubmesterskab den 22. februar 1953 i Ravnsholt Skov deltog 20 medlemmer, 10 på A-banen og 10 på B-banen. Knud og Erik fra Ledøje var banelæggere, og i klubbladet kunne man efterfølgende læse, at ”bortset fra enkelte skønhedsfejl, såsom manglende og forkert anbragte poster, var det et glimrende løb”. Ja, al begyndelse er svær! Ved åbne løb kneb det lidt mere med deltagelsen, i 1954 ca. 3-4 stykker hver gang, men da var transportmulighederne også noget mere begrænsede, end de er i dag. Træningsløb afholdt man i denne periode hver 2. lørdag i Hareskoven.

I sidste halvdel af 1950'erne og starten af 1960'erne stagnerede medlemstallet i orienteringsafdelingen, og det var i denne periode især Viggo Larsen, som formand for orienteringsafdelingen, og Henning V. Nielsen, som formand for BG, der holdt klubben i live. I 1962 var der 3 aktive medlemmer, 3-5 medlemmer i 1963 og 3 senior- og 5 juniormedlemmer i 1965!

Undervejs havde det været på tale helt at nedlægge afdelingen, især i 1963, da Viggo Larsen måtte trække sig som formand pga. sygdom. I stedet måtte BG's formand Henning V. Nielsen i en periode træde til som formand for orienteringsafdelingen. Som Henning V. Nielsen selv meget humoristisk beskrev en episode fra denne tid i jubilæumsskriftet fra 1975:

"Vi var på et vist tidspunkt kun tre-fire medlemmer, der til gengæld var særdeles aktive. Vi var så aktive, at vi arrangerede et weekendkursus, hvor der ikke kom andre end arrangørerne selv (to mand!). Vi havde lånt sporvejsfunktionærernes hytte i Uggeløse Skov, og vi havde det meget hyggeligt alligevel. Dagen efter, om søndagen, havde vi lavet et løb, hvor vi alle to deltog. Det var et meget krævende løb, den ene lagde posterne ud, den anden inddrog dem!"

Klubben atter i fremgang

1966, hvor klubbens nedtur var vendt, lykkedes det at finde en ny formand for orienteringsafdelingen: Jens Kjær, som blev på formandsposten helt frem til klubbens 25-års jubilæum i 1975. Og det var starten på en ny, fremgangsrig periode i klubbens historie. Medlemstallet var i 1966 vokset til 18 medlemmer, 35 medlemmer i 1970, i 1974 var vi 91 I medlemmer, og ved vores 25-års jubilæum i 1975 havde vi rundet de 100 medlemmer. Dette ikke mindst på grund af nogle PR-løb, samt træningsløb hver søndag. En træning, der udgik fra parkeringspladsen ved gartner Hammerich (Første p-plads i Jonstrup Vang, vest for Skovvej, når man kommer fra Ballerup). Men mon ikke VM i Danmark i 1974 og den megen presseomtale, da Mona Nørgård vandt VM-guld i skovene ved Silkeborg, også havde sin virkning?

Pointløbene

I de første mange år var der ikke kræfter til andet, end at arrangere træningsløb for klubbens egne medlemmer, men da klubben i 1959 fik en opfordring fra den daværende Sjællandskreds under Dansk Orienteringsforbund til at arrangere et løb, der i særlig grad stillede krav til de klassiske orienteringsdiscipliner som kompasgang, skridttælling mv., blev klubbens første pointløb en realitet. Banelægger var Ove Damsgaard Sørensen, som havde været BG-medlem siden 1951, han havde dog inden da løbet orienteringsløb i Værløse SGI.

Det første pointløb blev løbet på et GI-særtryk i målestok 1:40.000. Omklædning og start var ved Bagsværd Rostadion, og mellem Bagsværd Sø og Jonstrup Vang var på kortet angivet 5 linjer med i alt 29 poster. Man vidste på forhånd ikke, hvor posterne lå, blot at de lå fordelt undervejs på disse 5 linjer. Posterne havde forskellige pointværdier efter sværhedsgrad og afstand fra start/mål, og det gjaldt så om at opnå så mange point som muligt indenfor en begrænset tid på 2 timer. Fandt man alle 29 poster indenfor tiden, fik man 100 point og havde løbet 10 km kompasløb. Banen blev dette år vundet med 94 point.

Det var en svær bane, især for begyndere og knap så rutinerede o-løbere, og måske har der været rejst en del kritik, for løbet blev ikke til noget året efter. På mange opfordringer genoptog klubben pointløbet i 1961. I 1962 blev pointløbet afholdt d. 13. maj med 96 deltagere, også med omklædning ved Bagsværd Rostadion, senere skiftede man til Værløsehallen og til Syvstjerneskolens i Værløse. Fra da af var løbet blevet en fast tradition den 2. søndag i maj og hver gang med Ove Damsgaard Sørensen som banelægger. Løbet udviklede sig langsomt men sikkert,

der blev løbet på mere ”humane” GI-kort i målestok 1:25.000, der blev indført et ”lille” pointløb på rigtige o-kort, og i 1970’erne kunne der også tilbydes begynderbaner. Det kunne mærkes på deltagelsen, i 1974 var der i alt 268 tilmeldte, heraf 124 på det store pointløb. Det sidste pointløb, nr. 20 i rækken, blev afholdt i 1979.

Set med nutidens øjne kan det kun imponere, at klubben hvert år var i stand til at arrangere et åbent løb med alt hvad dette indebærer, især under de vanskelige år midt i 1960’erne.

Ballerup Orienteringsklub – en selvstændig o-klub

På generalforsamlingen i BG onsdag d. 15. maj 1974 blev vi en selvstændig orienteringsklub, idet det blev besluttet at udskille orienteringsafdelingen og atletikafdelingen fra BG. Dette skete i de bedste relationer med vores moderforening BG, til hvem vi tænker tilbage på med stor taknemmelighed for starten af orienteringssporten i Ballerup.

Kilder: diverse klubblade fra BG og Ballerup OK